8. října 2026
newsletter
Zpátky ke strojům

Vážení čtenáři a příznivci spolku Euskaldun,

třebaže léto bylo dlouhé a (nejen literárně) výživné, tak se s největší pravděpodobností blíží jeho konec. Je to smutné, ale už je to tak na světě zařízeno, že po období sklizně přichází opět čas zasít a pěstovat. Do konce letošního roku ještě několikrát naložíme náš bibliokár, ale následující měsíce budou patřit především redakční lopotě. Někde už jsme jistě naznačili, co nás příští rok čeká, v plné parádě náš ediční plán na příští rok pak představíme na začátku zimy. Už teď můžeme říct, že pro vás připravujeme tři tituly, z nichž dva budou pořádné špalky - i proto jsme si příští rok pracovně označili jako dřevorubecký.

Ještě než se ale se vším všudy ponoříme do redakčního kutání dalších textů, ohlédneme se za tím - nápomocno nám budiž břitké pero Martina Holého - za tím, co nám poslední měsíce přinesly.

ČTENÍ NA ULICI
14. - 22. SRPNA
PLZEŇ

Opět jsme se po hlavě vrhli do městského festivalového reje. To, že se festival díky dobrodiní plzeňské radnice musel přestěhovat z centra města k břehům Radbuzy, jsme vlastně přivítali s nadšením. V pekelném vedru panovalo u řeky snesitelnější klima. Přesto okrová barva trávníků připomínala spíše mongolskou step než středoevropský prostor. V průběhu festivalu se však počasí dramaticky změnilo a nastalo období dešťů, které nás vyhnalo do suchého azylu
v kavárně Družba.

V dramaturgii nejmenší festivalové scény jsme vsadili na rozmanitost, jak je naším zvykem. Paleta účinkujících překypovala pestrostí. Na pódiu se představili jak začínající literáti (Federální guláš, Anna Emílie Suchá), tak opomíjení géniové (Štěpán Balík, Petr Šmíd, Martina Kastnerová), nebo protřelí bardi (Radek Fridrich, Jiří Dědeček). Došlo i na jednoho literárního fanatika (Radek Gális) a prvního laureáta Polanovy ceny na našem pódiu (Tomáš Král). Rozmary počasí nemohly zastavit naše počínání ani literaturu milující veřejnost (třebaže je jí je v Plzni poskrovnu).
V úplném závěru vystřelila scénu U zemníku do vesmíru vimperská kapela Johavova kalhota. Bohužel nám nezbylo nic jiného, než sestoupit z oběžné dráhy a vrátit se k redakčnímu stolu.

Zdroj: autor (dle Martiových slov jsme schopni postavit stánek naprosto všude)

TABOOK
4. - 5. ZÁŘÍ
TÁBOR

V našem nakladatelství se říká, že léto končí u Jordánu. Zatímco sluncem znavená květena si mne blizny a těší se na vegetační klid, pro nás v Euskaldunu to znamená, že začíná nakladatelsky hektický podzim a také si cosi mneme. Festivalová sezóna se nám jeví jako dobře odstartovaná. Za drobnými úspěchy, které jsme v táborských uličkách slavili, stojí zejména přímá účast autora první knihy rumunské edice, Dny krále, Filipa Floriana. Po Robertu Zolovi je tak druhým autorem, který za námi dorazil do zdejší kotlinky.

Tato radostná událost se zdařila i za pomoci organizátorek Tabooku (Tereza Horváthová a Štěpánka Nekorjaková) a přispění Rumunského kulturního institutu v Praze. O to, aby Filipova slova u českých posluchačů došla ohlasu, postarala se Jarmila Horáková.

Jako vždy byl festival báječný v mnoha ohledech. Rozradostnilo nás například vystoupení skupina Yamaha Oriental, které nadchlo plný sál Elektrárny. O milou společnost na stánku i během večerního stolování se nám postarala děvčata z nakladatelství Meridione, příjemné bylo i družení s pánským osazenstvem sousedního stánku nakladatelství Perplex. I proto se nám od Tábora až k nám kdovíjak nechtělo.

KŘEST DNŮ KRÁLE
9. ZÁŘÍ
PRAHA-JOSEFOV

Návštěvy Filipa Floriana se nám podařilo využít k ještě jednomu vystoupení, tentokrát v Praze. Uchýlili jsme se na naše oblíbené místo v srdci pověstmi opředeného Josefova. Tam se totiž ukrývá knihám a dobrému jídlu zasvěcené místo s mnohoslibným názvem: Božská lahvice.

Vystoupení se povedlo po všech stránkách. Filip Florian je prostě Filip Florian a žádný rumunský Umberto Eco. Ke zdaru večera zásadně přispěla Jarmila Horáková, která nejen že Dny krále přeložila, ale i krásně přečetla ukázky. Publikum bylo tentokrát velmi erudované, neboť se dostavili i zástupci rozličných kulturních institucí a médií. Vystupovat před takovými literárními legendami, to už se jeden orosí. Naštěstí náš rumunský autor si počínal s přirozenou nonšalantností. Je zcela zjevné, jak je důležité míti Filipa.

Zdroj: Anna Emilie Suchá (Filip Florian rozmlouvá s Jarmilou Horákovou před začátkem akce)

KNIHLAVA
25. - 26. ZÁŘÍ
JIHLAVA

V Jihlavě nám bylo zase dobře. A2 připravila festival po všech stránkách výborně. Skvělý program, dokonalé občerstvení, divoká after party. Jen ti blahobytní jihlavští měšťané nám nějak nedorazili. Asi doma počítali hřivny stříbra. Naštěstí je však v Jihlavě početná skupina studentů rozličných uměleckých škol, kteří se nerozpakovali doplnit si knihovničky o překladovou literaturu nakladatelství Euskaldun.

U příležitosti večerní vlastivědné procházky městem jsme utvořili pestře složenou skupinku zvědavců (filozof, spisovatel, hudebnice, ředitel Památníku národního písemnictví, malíř, archivář a kuchař), která se spustila do hlubin jihlavských reálií. Ochutnali jsme několik regionálních produktů, čímž jsme poznání města stříbra učinili komplexním. Nutno dodat, že po důkladné noční degustaci nám přišla vhod ranní procházka jihlavskými parky.

Příjemný pocit z festivalu Knihlava v nás doznával ještě v naší plzeňské redakci, což ovlivnilo i výběr hudebního podkresu k počítání tržby. Chtělo to zkrátka něco od Mahlera.

NOVOTVAR + BOOK FAYRE
1. - 4. ŘÍJNA
BRATISLAVA + BRNO

Nápad vydat se na dva ne tak docela zavedené festivaly (aspoň z našeho pohledu), se ukázal být jako šťastná volba. Sice k nám nejprve dorazila zlá zvěst, že Pol Guasch leží v nemocnici a na Novotvar nepřijede, ale ani to nás neodradilo. Složili jsme třígenerační tým a vydali se poznávat literární život na dvou vídeňských předměstích:
v Bratislavě a Brně.

Panovalo letní počasí, které rozhodně nepřipomínalo říjen. Teploměr v ulicích Bratislavy ukazoval dokonce 33°C na slunci a v hostinci na břehu Dunaje bylo blaze.

Na obouch akcích jsme byli součástí programu. Na Slovensku četl místo Pola jeho překladatel Vítek a na Moravě podle plánu Zuzana Fuchsová. Dlužno dodat, že i přes lehké postižení četl Vítek daleko lépe.

Také se nám povedlo prodat překvapivě velké množství knih, na čemž měl lví podíl nejmladší člen výpravy, šestiletý JG, který se ukázal být velmi nadaným naháněčem zákazníků. Dostalo se nám i prostoru k navázání vztahů s lidmi kolem časopisů Verzia a Vlna, či nakladatelství a nakladatelství Artforum (Bratislava), knihkupectví Kapitola, Dlouhá punčocha a čtenářský spolek Odsek (Brno). Opět nad vším převážilo setkávání se s milými zajímavými lidmi a utužení mezigenerační spolupráce uvnitř našeho kolektivu.

Zdroj: facebooková stránka Novotvaru

Po Martinovi předáváme klávesnicový kolík dále. Nejprve jen na druhou stranu našeho redakčního stolu, konkrétně Miloši Janu Pavlatovi. Poté už přes jedno údolí do části Plzně zvoucí se Letná. Pozvání do našeho newsletteru totiž přijal západočeský našinec: básník, futsalový útočník a divadelník (máme-li jmenovat to pro nás nejdůležitější) Jan Sojka.

POZDRAV Z ŘECKA

Na třetí zářijový týden nám připadla milá povinnost zúčastnit se dalšího z plánovaných setkání účastníků projektu Trans-European Journeys. Tentokrát - po Švédsku a České Republice - přišla řada na Řecko, konkrétně Athény. Kolébka západní civilizace nás přivítala s otevřenou náručí a po celé čtyři dny nás hostila královsky, hlavně zásluhou našich přátel z nakladatelství Vakxikon: Nestorase a Stratose.

Navštívili jsme místní kancelář Kreativní evropy, kde jsme se mimo jiné setkali i s ředitelkou řeckého PEN klubu, a prezentovali jsme náš projekt i nakladatelství v rámci programu Athénského literárního festivalu, který právě probíhal. V čase mimopracovním pak došlo na návštěvu Platónovy akademie i mnoha nočních podniků, z nichž valná většina byla, nutno říci, oproti Akademii podstatně zachovalejší. Už teď se těšíme na příští, finální rok projektu, kdy je v plánu navštívit zbývající dvě země: Arménii a Portugalsko. (*mjp*)

Zdroj: přišlo whatsappem (od Miloše)

ÚVAHA O PŘEKLADECH

„Pořád říkám, že ty vaše básničky jsou podvod," usadil mě kdysi kamarád, když jsme zuřivě diskutovali nad tím, jak je možné, aby deset autorů přeložilo tutéž báseň tak, že zhruba o polovině by nezasvěcenec řekl, že jsou to naprosto různorodé texty, nikoli převody jedné, navýsost slavné francouzské básně. Naštěstí už si nepamatuji, k čemu jsme došli kromě základního tvrzení, že jako je rozdíl mezi gólmanem a útočníkem, byť provozují tentýž sport, je rozdíl mezi překládáním poezie a prózy, ačkoli je to vše „krásná literatura".

Tak chytří jsme onehdy byli. Jisté je, že čím jsem starší, tím usilovněji se pídím po informacích o překladatelích toho, co chci zrovna číst. Právě
v tomto čase, lépe pozdě než vůbec, jak říká klasik, dočítám Cervantese, tam není s překladem co řešit, je skvělý, ale s dalším titulem jsem narazil. „Hned potom se chystám na Božskou komedii," říkám Jirkovi Macháčkovi. „Nevím, který překlad zvolit. Bablerův? Mikešův?" Jirka má jasno, ideálně prý oba. Jenže problém je v tom, že čím více čteme, tím více nepřečteného přibývá, ovšem s časem je to naopak. Čeká mě těžké rozhodování… Učten k smrti, zněl by epitaf. Stačilo by jen v češtině.
(js, redakče zkráceno)

Na závěr už jen telegrafický výčet toho, co se kolem nás mihlo:

- V polovině července si naprosto elegantním způsobem dokráčela pro titul Mistra světa v kopané reprezentace Španělska. Kromě toho, že části naší redakce (slovy jednomu) to udělalo nesmírnou radost z hlediska fotbalového, potěšilo nás, že zlatý pohár zvedla nad hlavu Pestrost. Ano, titul vybojovala parta se španělskými pasy, ale také tým složený z hnědých, bílých a černých, z muslimů a křesťanů, z Basků, Katalánců, Galicijců, Andalusanů, Ghaňanů, Maročanů, Guinejců, Kanárců, Francouzů a… Španělů. Vězte, že kdyby zlatý gól vstřelil čistokrevný Kastilec, stěží by se jmenoval Ferran (ale Fernando!). Ten jistě o svém parádním zásahu doma barvitě povyprávěl - valencijsky.
- Třebaže jsou všichni ve Frankfurtu nad Mohanem, my v redakci jsme se chopili šroubováku, vrtačky, kleští a jali jsme se náš kumbálek zase o trochu vylepšit. Až budete mít (od listopadu dále) cestu přes plzeňský Petrohrad, jistě se za námi zastavte.

Tak a to je pro tentokráte všechno. Děkujeme, že jste dočeli až do konce, stejně tak děkujeme, že čtete knihy, které vydáváme. V neposlední řadě děkujeme, že čtete.

váš Euskaldun

www.euskaldun.cz

Chcete-li se odhlásit z odebírání newsletterů, prosím, klikněte na tento odkaz.
Pokud vám newsletter přišel do nevyžádané pošty, označte jej, prosím, jako poštu vyžádanou. Příště už by vám měl dorazit do správné schránky.